

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 35.

Vydána dne 23. května 1936.

Cena: Kč 6·80.

Obsah: (130.—134.) 130. Zákon, jímž se mění a doplňuje zákon na ochranu republiky. — **131.** Zákon o obraně státu. — **132.** Zákon, jímž se obnovuje zmocnění vlády rozpouštěti politické strany a strany náhradní. — **133.** Nařízení, kterým se provádí zákon ze dne 27. března 1936, č. 71 Sb. z. a n., o příplatcích pro bývalé zaměstnance na velkém majetku pozemkovém. — **134.** Nařízení, kterým se doplňuje seznam chudých krajů a míst podle zákona o podomním obchodě.

130.

**Zákon ze dne 13. května 1936,
jímž se mění a doplňuje zákon na ochranu
republiky.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Vojenská zrada (§ 6 zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, č. 50 Sb. z. a n.) se trestá:

a) v případě § 6, č. 2 zákona na ochranu republiky těžkým žalářem od pěti do dvaceti let nebo na doživotí, byl-li však vinník podle svého veřejného postavení povinen uchovávat skutečnost, opatření nebo předmět, jež mají zůstatí utajeny pro obranu republiky, v tajnosti, nebo byla-li mu taková povinnost výslovně uložena, hledíc na jeho služební nebo smluvní poměr, nebo týká-li se čin tajemství zvláště důležitého, nebo byl-li páčán po delší dobu nebo ve značném rozsahu nebo způsobem zvláště nebezpečným nebo za jiných okolností zvláště přitěžujících, trestem smrti;

b) v případě § 6, č. 3 zákona na ochranu republiky těžkým žalářem od jednoho do pěti let, za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od pěti do deseti let;

c) v případě § 6, č. 4 zákona na ochranu republiky tuhým vězením od tří měsíců do tří let.

§ 2.

Nedovolené zpravodajství (§ 23 zákona na ochranu republiky) trestá se vězením od jednoho měsíce do jednoho roku.

§ 3.

K § 23 zákona na ochranu republiky připojuje se jako č. 2 toto ustanovení (při čemž se dosavadní ustanovení § 23 zákona na ochranu republiky označí č. 1.):

2. Stejně se trestá,

kdo poskytne nepovolané osobě informace o vojenské zradě neb o úředním pátrání nebo trestním řízení, která se týkají vojenské zrady,

kdo uveřejní zprávu o vojenské zradě neb o úředním pátrání nebo trestním řízení, která se týkají vojenské zrady, nebyla-li zpráva vydána nebo schválena ministerstvem národní obrany nebo velitelstvím (úřadem), kterému to ministerstvo národní obrany svěří.

§ 4.

Ohrožování obrany republiky (§ 24 zákona na ochranu republiky) trestá se v případě č. 2 jako přečin vězením od jednoho měsíce do jednoho roku.

§ 5.

Za § 36 zákona na ochranu republiky vkládá se § 36 a) tohoto znění:

(1) Vládním nařízením bude ustanoveno, kterým krajským soudům náleží rozhodovati

o vojenské zradě (§ 6) a o nepřekážení nebo neoznámení vojenské zrady (§ 12) i pro obvod jiných krajských soudů podřízených témuž vrchnímu soudu. Působí-li u takového krajského soudu několik senátů, budiž rozhodování o těchto trestných činech soustředěno u jednoho z nich. Namísto jednoho člena tohoto senátu nastupuje při hlavním přelíčení vojenská osoba práva znalá. Tuto osobu a potřebný počet jejích náhradníků ustanoví ministerstvo národní obrany na rok předem. Vojenský člen senátu hlasuje před ostatními.

(2) Příslušnost vrchních soudů jako soudů státních rozhodovati též o trestných činech uvedených v předchozím odstavci, sbíhají-li se s trestnými činy patřícími k jejich příslušnosti, není ustanovením odstavce 1 dotčena.

(3) Jinak náleží krajskému soudu příslušnému podle odstavce 1 rozhodovati toliko o takových sbíhajících se trestných činech, které jsou ve skutkové souvislosti s trestnými činy uvedenými v odstavci 1 a nepatří ku příslušnosti soudu porotního. Rozhodování o činech patřících ku příslušnosti soudu porotního budiž ze společného řízení vždy vyloučeno.

(4) Na návrh náleží soudu příslušnému podle odstavce 1 konati též přípravné řízení o trestných činech tam uvedených a o trestných činech s nimi se sbíhajících. Působí-li u takového soudu několik vyšetřujících soudců, budiž konání přípravného řízení o těchto trestných činech soustředěno u jednoho z nich.

§ 6.

Za § 36 a) zákona na ochranu republiky vkládá se § 36 b) tohoto znění:

(1) V řízení pro trestné činy uvedené v § 36 a), odst. 1 může být obhájcem jen osoba zapsaná do seznamu obhájců oprávněných obhajovati v těchto věcech. Tento seznam vede se u ministerstva spravedlnosti a mohou do něho být zapsány toliko osoby oprávněné obhajovati před soudy občanskými, které písemně slíbí, že nesdělí obsah spisů nebo řízení v těchto trestních věcech nepovolané osobě a že zachovají potřebnou opatrnost, aby se o něm nedověděla nepovolaná osoba. V případě potřeby může ministerstvo spravedlnosti zapsati tyto osoby do seznamu i bez jejich žádosti; odepře-li osoba, kterou ministerstvo spravedlnosti hodlá do seznamu zapsati, uvedený písemný slib, může ji ministerstvo spravedlnosti zbaviti práva vystupovati před soudy jako obhájce a zástupce v trestních věcech.

(2) Zápis do seznamu může být bez udání důvodů odepřen. Rovněž tak může být osoba do seznamu zapsaná bez udání důvodů ze seznamu vymazána. Pokud jde o advokáty, budiž slyšena předem příslušná advokátní komora.

(3) Seznam a změny v něm bud' tež vyhlášeny způsobem, který ministerstvo spravedlnosti určí.

(4) Ustanovení tohoto paragrafu platí i pro řízení před soudy vojenskými. Právo aktivních důstojníků justiční služby obhajovati před vojenskými soudy i v těchto věcech není jim však dotčeno. Pokud jde o neaktivní důstojníky justiční služby, rozhodne o jejich oprávnění obhajovati v těchto věcech před vojenskými soudy ministerstvo národní obrany.

§ 7.

Za § 36 b) zákona na ochranu republiky vkládá se § 36 c) tohoto znění:

(1) Trestní řízení pro činy uvedené v § 36 a), odst. 1 budiž ve všech stolicích co nejvíce urychleno.

(2) V písemnostech, které se dodávají někomu jinému než soudu nebo úřadu, bud' tež skutečnosti, opatření a předměty, které mají zůstatí utajeny pro obranu republiky a jsou předmětem řízení, popisovány a uváděny, jen pokud je toho nezbytně potřebí. Vůbec budiž dbáno toho, aby okruh osob, které mají přístup ke spisům nebo k řízení, byl co nejmenší.

(3) V řízení pro trestné činy uvedené v § 36 a), odst. 1 je žalobce oprávněn kdykoli bez udání důvodů žádati, aby důvěrníku obžalovaného byl odepřen přístup k hlavnímu přelíčení, při němž byla veřejnost vyloučena. Obžalovaný může však žádati, aby byl povolen přístup jinému důvěrníku.

§ 8.

K § 37 zákona na ochranu republiky se připojuje jako šestý odstavec toto ustanovení:

V řízení pro trestné činy uvedené v tomto zákoně a jiné trestné činy s nimi se sbíhající je nalézací soud u divisiálních soudů složen ze tří důstojníků justiční služby, z nichž nejvyšší (nejstarší) předsedá.

§ 9.

(1) Soudy stanovené podle § 36 a) zákona na ochranu republiky jsou příslušny také pro

trestné činy tam uvedené, které byly spáchány před účinností vládního nařízení, jímž budou ustanoveny, pokud obžaloba nenabyla v této době ještě právní moci.

(2) Dokud nebude vyhlášen seznam osob oprávněných obhajovati v trestních věcech uvedených v § 36 a), odst. 1 zákona na ochranu republiky, mohou v těchto věcech obhajovati jen obhájci, kteří vykonají písemný slib podle § 36 b) a které prezident vrchního soudu, v jehož obvodě se řízení koná, jako obhájce připustí.

§ 10.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej ministři spravedlnosti, národní obrany a vnitra.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Hodža v. r.

Dr. Dérer v. r. Machník v. r.

Dr. Černý v. r.

131.

Zákon ze dne 13. května 1936 o obraně státu.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

HLAVA I.

Základní ustanovení.

§ 1.

Obrana státu.

Obranou státu se rozumějí veškerá opatření, ať vojenská nebo jiná (čítaje v to zejména i záměrné využití hospodářských a jiných sil obyvatelstva), která mají za účel čeliti jakémukoliv ohrožení státní svrchovanosti, samostatnosti, celistvosti, ústavní jednotnosti, demokraticko-republikánské formy a bezpečnosti Československé republiky nebo útoku na ně.

§ 2.

Účel zákona.

Tento zákon ustanovuje podrobněji v dalších svých ustanoveních, jakým způsobem

mají býti zabezpečeny zájmy obrany státu (§ 1) a jakých prostředků lze k této obraně užítí.

§ 3.

Vztah k jiným zákonům jednajícím o obraně státu.

(1) Ustanovení branného zákona a předpisů jej provádějících zůstávají nedotčena.

(2) Nevyplývá-li z dalších ustanovení tohoto zákona nic jiného, zůstávají ustanovení i jiných zákonů o věcech uvedených v §§ 1 a 2 nedotčena.

§ 4.

Odpovědnost ve věcech obrany státu.

(1) Za včasnou a účelnou přípravu a zabezpečení obrany státu v míru i ve válce odpovídá vláda a v oboru své působnosti i její jednotliví členové.

(2) Vláda, šetříc ústavních práv presidenta republiky a Národního shromáždění, určuje cíle, kterých má býti brannou mocí dosaženo. Řízení vojenské operace přísluší hlavnímu veliteli.

§ 5.

Šetření zájmů obrany státu při vykonávání úřední pravomoci.

(1) Při vykonávání své pravomoci přihlížejí úřady a veřejné orgány vedle zájmů, kterých je třeba již podle jiných platných předpisů dbáti, z moci úřední též k zájmům obrany státu, pokud by mohly býti dotčeny.

(2) Jestliže by v řízení před soudy, úřady a veřejnými orgány mohly býti jakkoli dotčeny věci, které mají zůstatí utajeny v zájmu obrany státu, je soud, úřad nebo orgán řízení provádějící povinen učiniti všechna vhodná opatření, aby věci ty zůstaly zachovány v tajnosti. Za tím účelem se může úřad nebo veřejný orgán řízení provádějící v mezích nezbytnosti odchýliti od platných předpisů řízení se týkajících; to platí i v jiných případech, kdy je toho v zájmu obrany státu naléhavě třeba. Opatření, opřená výslovně o ustanovení věty první, není třeba odůvodňovati.

(3) Soudní a jiné úřední úkony, směřující k zjišťování věcí, které mají býti v zájmu obrany státu utajeny, a prozatímní zajišťovací opatření, která by mohla míti za